

जिल्लामा उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको

विपद् QRT/IRT परिचालन योजना २०८३/०८४

उद्धार

प्राथमिक उपचार

अस्थायी आवास

खाद्यान्न तथा राहत

संचार

समन्वय

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
कास्की

विषयसूची

१. पृष्ठभूमी.....	३
२. विपद् QRT/IRT परिचालन योजना तर्जुमाका उद्देश्यहरू	३
३. विपद् खोज तथा उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने जिल्ला स्थित विभिन्न निकाय, तह र संस्थाहरूसँग रहेका सामग्रीहरूको विवरण :	५
४. उपलब्ध तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको विवरण :.....	१३
५. तत्काल परिचालन योजना (Immediate Action Plan).....	१४
६. जनशक्ति परिचालन	१५
७. QRT परिचालन संरचना	१६
८. IRT को संरचना	१६
९. तत्काल परिचालनको कार्यप्रवाह	१६
१०. परिचालनसम्बन्धी व्यवस्था.....	१७
११. निष्कर्ष	१७

१. पृष्ठभूमी

विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैह्र प्राकृतिक विपद्बाट सर्बसाधारणको जिउज्यान, सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति एवम् पूर्वाधार, साँस्कृतिक सम्पदा एवम् भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण गर्नु राज्यको दायित्व रहन्छ । नेपाल भूकम्पीय विपद् जोखिमको आधारमा ११ औँ, जलउत्पन्न प्रकोप जोखिमका दृष्टिकोणमा ३० औँ र सबै खाले विपद् जोखिमका आधारमा २२ औँ स्थानमा छ । कास्की जिल्ला नेपालमा सबैभन्दा धेरै पानी पर्ने जिल्लाको रूपमा रहेको हुँदा अन्य प्रकोपको तुलनामा जलजन्य प्रकोपको जोखिम बढि भएको सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ । यस्तै जिल्लाको भू-वनोट, माटोको प्रकृति, अवैज्ञानिक सडक प्रणाली, जनस्तरमा विपद्को जोखिमका विषयमा न्यून चेतना स्तर, र विकास निर्माणका क्रियाकलापहरू बीचको कमजोर समन्वय र सूचना तथा सञ्चारको प्रभावकारिताको कमीका कारण वर्षायामको प्रारम्भसँगै बाढी, पहिरो, डुबान, हावाहुरी, चट्याङ्ग, आगलागी, जस्ता विपद्हरू संभावना रहन्छन ।

विपद् विना पूर्व सूचना आकस्मिक रूपमा घटने घटना भएकाले त्यसबाट हुने मानवीय एवम् क्षती न्यूनिकरणका लागि सो सम्बन्धमा पूर्वतयारी तथा योजना आवश्यक पर्दछ । विपद् व्यवस्थापन संघ प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार क्षेत्रको विषय हो । विपद् व्यवस्थापन (खोज, उद्धार, राहत, पुनस्थापना पुननिर्माण) राज्यको दायित्व हो । उक्त दायित्व निर्वाहका लागि नेपालमा केन्द्रिय विपद् समन्वय परिषद, कार्यकारी समिति, प्रदेशस्तरमा विपद् समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय स्तरमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६ ले गरेको छ ।

तसर्थ, यस्ता विपद्का घटनाका कारण यस जिल्लामा समय समयमा भएको जनधनको क्षतिको प्रवृत्ति समेतको अध्ययन गरी कास्की जिल्लामा घटन सक्ने सम्भाव्य विपद् घटनाहरूमा तत्काल खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालन गरी विपद्का घटनाहरूबाट हुनसक्ने क्षती (मानवीय तथा भौतिक) न्यूनिकरण गर्न, विपद् खोज तथा उद्धार कार्यलाई छिटो, छरितो, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन जिल्लाका विभिन्न निकाय, तह, संघ संस्था सँग रहेका उपकरण, विपद् खोज उद्धार सामग्री र जनशक्तिको विवरण सहितको तत्काल परिचालन सम्बन्धी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको छ ।

२. विपद् QRT/IRT परिचालन योजना तर्जुमाका उद्देश्यहरू

- विपद्को समयमा शीघ्र, प्रभावकारी र समन्वयात्मक प्रतिकार्य सुनिश्चित गर्नु।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा QRT तथा IRT टोलीलाई तत्काल परिचालन गर्ने स्पष्ट कार्यविधि र जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु।
- उपलब्ध जनशक्ति, उपकरण, स्रोत-साधन तथा सामग्रीको प्रभावकारी परिचालन र उपयोग सुनिश्चित गर्नु।
- घटनास्थलमा खोज, उद्धार, प्राथमिक उपचार, राहत तथा अन्य आवश्यक प्रतिकार्य कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनु।
- विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायबीच प्रभावकारी समन्वय कायम गर्नु।

उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT) परिचालन योजना २०८३/०८४

- विपद्को प्रकृति, जोखिमको अवस्था र आवश्यकताका आधारमा QRT तथा IRT को परिचालन तह र प्राथमिकता निर्धारण गर्नु।
- घटनास्थलबाट सूचना संकलन, विश्लेषण तथा सम्बन्धित निकायमा शीघ्र सूचना सम्प्रेषण गर्ने प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु।
- मानवीय क्षति तथा भौतिक सम्पत्तिको क्षति न्यूनीकरण गर्दै प्रभावित नागरिकको जीवन रक्षा र सुरक्षा सुनिश्चित गर्नु।
- विपद्को प्रारम्भिक अवस्थामा स्थानीय स्रोत-साधनबाट तत्काल प्रतिकार्य गर्न सक्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्नु।
- ठूलो तथा बहु-क्षेत्रीय विपद्को अवस्थामा थप जनशक्ति, उपकरण तथा स्रोत-साधन परिचालनका लागि आधार तयार गर्नु।
- विपद् प्रतिकार्यमा दोहोरोपन, ढिलाइ तथा स्रोत-साधनको अनावश्यक प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्नु।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा विपद् प्रतिकार्यलाई पूर्वयोजनाबद्ध, व्यवस्थित, जवाफदेही र परिणाममुखी बनाउनु।

३. विपद् खोज तथा उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने
जिल्ला स्थित विभिन्न निकाय, तह र
संस्थाहरूसँग रहेका सामग्रीहरूको विवरण :

क. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा रहेका विपद् खोज उद्धार
सामग्रीको विवरण :

सि.नं.	सामानको नाम	एकाई	जम्मा परिमाण
१.	नाइलन डोरी	रोल	४
२.	फायरफायटिङ्ग बुट	जोर	२
३.	रवर बुट	जोर	१
४.	लाइफज्याकेट	थान	१५
५.	रवर/फर्मम्याट्रेस	थान	५
६.	स्ट्रेचर	थान	२
७.	त्रेष्टव्याग	थान	१०
८.	स्लिपिङ्गव्याग	थान	४
९.	ग्याँसफायर	थान	७
१०.	रेनकोट	थान	८
११.	गल	थान	२
१२.	गैची	थान	१९
१३.	हेडलाइट	थान	४
१४.	चेन स मेसिन	थान	१
१५.	सर्च लाइट	थान	२
१६.	टेण्ट ठूलो	थान	२६०
१७.	एयर माक्स	थान	१०
१८.	फायरफाइटिङ्ग हेलमेट	थान	७
१९.	अक्सिजनग्याँस वक्स	थान	७
२०.	आलमुनियमभराड	थान	१
२१.	सावेल	थान	६
२२.	घन	थान	१
२३.	बेल्ला	थान	३०
२४.	फिड	थान	१०
२५.	वलाडकेट	थान	१५०

ख. जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरूसँग रहेका विपद् खोज उद्धार
सामग्रीको विवरण

- कृष्णदल गण फूलबारी ब्यारेकमा भएका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरू:

रोप रेस्क्यु				
सि.नं.	विवरण	सामाग्रीको उपलब्धता		कै.
		सामनको नाम	संख्या	
१	रोप रेस्क्यु	WORKING GLOVES	२	
		CARBINER	८	
		SEAT HARNESS	१	
		SELF BREAKING DECNDER	१	
		HARD KNEENCLE GLOVES	४	
		RESCUE PULLEYS	१	
		LIFE LONE ROPE १०० METER	१	
		क्लाईमिङ्ग रोप	३	
		नाईनल रोप	१	
		सेफिट हेलमेट	२०	
		FLOTTING ROPE	१	
		CARABINAR	६	
		DYNAMAIC ROPE (१००M)	२	
		डुवान उद्धार		
सि.नं.	विवरण	सामाग्रीको उपलब्धता		कै.
		सामनको नाम	संख्या	
२	डुवान रेस्क्यु	RAFTING BOATS	१	
		FOOT PUMP	१	
		Knapsack Pump Jet Shooter Pump (१६ १tr	२	
		RUBBER TUBE	१	
		LIFE BUOY	२	
		WATER RESCUE WHISTLE	१	
		अक्सिजन माक्स	४	
		WATER PROOF LIFE JACKET	१५	
		THOROW BAG	४	
		फायर फाईटिङ्ग		
सि.नं.	विवरण	सामाग्रीको उपलब्धता		कै.
		सामनको नाम	संख्या	
३	फायर फाईटिङ्ग	Axr Hoe	७	
		Canteen Water Bottle	७	

**उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT)
परिचालन योजना २०८३/०८४**

	Double Rake With Handle	७	
	Firefighting Suit	७	
	Fire Rake With Wooden Handle	७	
	Fire Shovel with Long Handle (CH)	७	
	Fire Swatter With SteelPipe Handle (n)	४	
	Goggles (ordinary)	७	
	Hand Torch	७	
	Helmet (Light)	७	
	Leather Boot (N)	७	
	Mask (I)	७	
	Leather Gloves (Soff)	७	
	Socks	७	
	५ KG FIRE EXTINGUISHER (A.B.C)	१	
	फायर एक्सटिङ्गुईसर	१	
	२५ के जीको फायर गुईसर. ABC	१	
	९ के जीको फायर गुईसर. ABC	२	
	६ के जीको फायर गुईसर. CO२	१	
	५ के जीको फायर गुईसर. ABC	१	
	१ के जीको फायर गुईसर. ABC	२	
	५ Kg Fire Extinguisher (A.B.C)	२	
	FIRE PROOF BOOT	३	
	BLACKBOARD WITH २ STRAPS	१	
	FIRE FIGHTING HELMET WITH FACE HOOD	३	
	FLASH HOOD	३	
	फायर फाईटिङ्ग ज्याकेट	२	
	फायर फाईटिङ्ग हेलमेट	२	
	छालाको पञ्जा	२	
	फायर फाईटिङ्ग बुठ	२	
	FIRE PROXIMITY SUIT	२	
	FIRE BEATER	३	
CSSR			

सि.नं.	विवरण	सामग्रीको उपलब्धता		कै.
		सामनको नाम	संख्या	
४	CSSR	ROTARY RESCUE SAW FORMETAL / CUTTING BLADE	१/१	
		CHAIN SAW, GAS OR ELECTRIC, १८-INCH	१	
		ROTARY HAMMER DRILL (६ KGCAPACITY)	१	
		CROWBAR (६० CM)	२	
		BOLT CUTTER (२४/४२ INCH)	१	
		CARPENTER HAND SAW (६० CM BLADE)	१	
		BULL DOG GRIP	१	
		EYE PROTECTION	२	
		KNEE PAD	४	
		HEAD LAMP	१	
		EAR PROTECTION	२	
		SNATCH BLOCK (TRIPLE)	१	
		हेलोजिङ्ग लाईट	२	
		ROTATY RESCUESAW (GASOLINE/ELECT RIK)	१	
		ROTARY RESCUE SAW FORMETAL CUTTING BLADE	१	
		CROWBAR (६०CM)	२	
		BOLT CUTTER (२४/४२INCH)	१	
		भुकम्पको पाल (इन्डियन)	२	
		बिभिन्न रंगको वाटर प्रुफ ज्याकेट	३९	
		रिफ्लेक्टिप भेष	७	

जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा रहेका खोज उद्धार
सामग्रीहरूको मौज्जात विवरण:-

सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	एकाई	जम्मा परिमाण
१.	Jump suit	वटा	४
२.	Jet shooter	वटा	१
३.	First Aid Kit Box	वटा	४
४.	Torch Light	वटा	५
५.	GPS Tracking Machine	वटा	१
६.	Tent	वटा	११७
७.	गल	वटा	१३
८.	गैची	वटा	२४
९.	हेल्मेट	वटा	११
१०.	वाल्टी	वटा	४
११.	वेल्चा	वटा	२९
१२.	फोरुवा	वटा	२
१३.	Rake with handle	वटा	३
१४.	Rake hue	वटा	३
१५.	Axe hoe	वटा	३
१६.	कोदालो	वटा	१२
१७.	स्ट्रेचर	वटा	१६
१८.	Sweeper	वटा	४
१९.	डोरी (मि.)	मि	६१५
२०.	लाइफ ज्याकेट	वटा	६४
२१.	Wood Cutter	वटा	५
२२.	घन	वटा	९
२३.	छिनो	वटा	२
२४.	बन्चरो	वटा	५
२५.	Hend show	वटा	२
२६.	हसिया/ चक्कु	वटा	१६
२७.	प्लाष्टिक बुट	वटा	५
२८.	छालाको बुट	वटा	४
२९.	मेटल वायर कटर	वटा	२
३०.	ट्युब	वटा	५
३१.	सेफ्टी वेल्ड	वटा	६
३२.	ठुलो झोला	वटा	३
३३.	स्लिपिड व्याग	वटा	४
३४.	श्रो व्याग	वटा	१४
३५.	Water bottle	वटा	४
३६.	Hydrolic bottle jack (१२ ton)	वटा	२
३७.	Hydrolic bottle jack (२० ton)	वटा	१
३८.	Fire Fighter Safety Clothes Set	थान	४
३९.	Torch Light	थान	७
४०.	Chain saw	थान	३
४१.	डोरी (मि.)	मिटर	४०५
४२.	श्रो व्याग	थान	१५

४३.	प्लाष्टिक बुट	जोर	५
४४.	बन्चरो	थान	३
४५.	ग्यास माक्स	पीस	४
४६.	मेघाफोन	थान	१
४७.	मेटल वायर कटर	थान	२

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २४ गण हे क्वा कालिका कास्कीमा रहेका
विपद् खोज उद्धार सामग्री

सि नं	सामग्रीहरूको नाम	ए का ई	जम्मा परिमाण	कै .
१.	Inflatable Rescue Boat with Out Board Engine	वटा	१	
२.	Rescue Raft	वटा	२	
३.	Boat Bag	वटा	२	
४.	Boat Handle	वटा	१	
५.	Dry Bag	वटा	४	
६.	Hand Pump	वटा	३	
७.	Life Line Rope	वटा	२	
८.	Boline Rope	वटा	१	
९.	Super Boat D Ring	वटा	४	
१०.	Paddle (Outfitter Paddle/ Command Paddle)	वटा	२९	
११.	Life jacket	वटा	८४	
१२.	Safety Helmet (For water Rescue)	वटा	२०	
१३.	Rescue Throw Bag	वटा	३०	
१४.	Kayak	वटा	४	
१५.	Kayak paddle	वटा	१	
१६.	Boat Repair kit	वटा	५(set)	
१७.	Roller	वटा	१	
१८.	Pump Valve nozzle	वटा	१	
१९.	Valve	वटा	१	
२०.	Valve Cover	वटा	१	
२१.	Key	वटा	१	
२२.	२.Deep Water Diving Equipment			
२३.	सामग्रीहरूको नाम	ए का ई	जम्मा परिमाण	कै .
२४.	Air Compressor	वटा	२	
२५.	Armed Belt & Coupling line	वटा	२	
२६.	Back Inflation Diving System	वटा	४	

उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT)
परिचालन योजना २०८३/०८४

२७.	Boots	वटा	४	
२८.	Communication Set Battery	वटा	४	
२९.	Depth Water Equipment	वटा	२	
३०.	Depth Gauge	वटा	२	
३१.	Diver Communication Unit single channel	वटा	४	
३२.	Divers Backpack	वटा	३	
३३.	Divers Full Face scuba Dive Mask with Diver Communication unit	वटा	४	
३४.	Dry Suit	वटा	३	
३५.	Duffle Dive Bag	वटा	४	
३६.	Fins	वटा	४	
३७.	Float Marker Buoy	वटा	२	
३८.	Gloves	वटा	४	
३९.	Hood	वटा	४	
४०.	Knives	वटा	२	
४१.	Life line	वटा	३	
४२.	Manifold Assembly	वटा	२	
४३.	Mask	वटा	५	
४४.	Pressure Gauge	वटा	४	
४५.	Pressure Gauge Tube for Breathing	वटा	१	
४६.	Pro Valve for Cylinder	वटा	४	
४७.	Regulator	वटा	४	
४८.	Rechargeable Search Light/Torch light (Hand light)	वटा	७	
४९.	Sinker	वटा	२	
५०.	Snorkel	वटा	४	
५१.	Steel Tanks	वटा	४	
५२.	under Water Communication Accessories (Digital Single channel Transceiver Surin Unit)	वटा	४	
५३.	Weight Belt and Weight	वटा	३	
५४.	Wetsuit (Full size)	वटा		
३. Rappelling and Climbing Equipment				

सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	ए.का.ई.	जम्मा परिमाण	कै.
१.	Rock helmet	वटा	१६	
२.	Mitten Leather Glove	वटा	१५	
३.	Rock shoes	वटा	२	
४.	Figure ८ Carabiner	वटा	१४	
५.	Jammer	वटा	१०	
६.	Pulley (Big)	वटा	४	
७.	Pulley (Small)	वटा	२	
८.	Pulley (Dubble)	वटा	१	
९.	Chest Harness	वटा	६	
१०.	Seat harness	वटा	८	
११.	Combine harness	वटा	२	
१२.	Carabiner	वटा	६७	
१३.	Carabiner Plain(steel&twist)	वटा	५	
१४.	Tubler selling (६०/९०/१२०)MM	वटा	१६	
१५.	Rope descender	वटा	२	
१६.	Dynamic Rope	वटा	३	
१७.	Static Rope	वटा	४	
१८.	Broun Jelko Tripod	वटा	१	
१९.	Rock Hammer	वटा	२	
२०.	Multi utility Knife/knife	वटा	२/१	
२१.	Trekking Bag	वटा		
४. Collapsed Structure Search and Rescue (CSSR) Equipment's				
सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	ए.का.ई.	जम्मा परिमाण	कै.
१.	३०० mm chipping hammer drill	वटा	४	
२.	३०० mm chipping hammer drill (pull point bit)	वटा	१६	
३.	Cold Chisel (Flat Point)	वटा	१२	
४.	४०० mm Electric chain Saw	वटा	२	
५.	Saw chain (Electric ४०० mm)	वटा	५	
६.	७००mm petrol chain saw	वटा	५	

उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT)
परिचालन योजना २०८३/०८४

७.	Saw chain (Petrol ७०० mm)	वटा	९	
८.	Spark Plug	वटा	८	
९.	Filter	वटा	१०	
१०.	Blade	वटा	२	
११.	Reciprocating Saw Blade (Metal Cutting)	वटा	२२	
१२.	Reciprocating Saw	वटा	४	
१३.	Reciprocating saw blade	वटा	२२०	
१४.	Reciprocating Saw Blade (Wood Cutting)	वटा	२७	
१५.	४०० mm Power cutter (Landy)	वटा	३	
१६.	४०० mm Power cutter (Makita)	वटा	३	
१७.	Electric Algle Cutter	वटा	१	
१८.	Hand Hydraulic Rescue Comb Tool	वटा	१	
१९.	१४" Mattel Cutting, १४" Genetal Purpose, १४" Abrasive Cut off Blade	वटा	१५	
२०.	Circular Saw Blade	वटा	१०	
२१.	४०० mm power cutter blade (iron)	वटा	९५	
२२.	Abrasire wheel blade	वटा	९	
२३.	४०० mm Rotary Hammer Drill	वटा	४	
२४.	Core Bit	वटा	३०	
२५.	Safety Helmet	वटा	२९९	
२६.	Safety Goggles	वटा	४५	
२७.	Gloves	वटा	८२	
२८.	knee pad	वटा	५	
२९.	५०० mm Blower With Ventilation Duct.	वटा	४	
३०.	Adjustable Wrench	वटा	३	
३१.	ladder teliscope	वटा	१	
३२.	Aluminum Ladder	वटा	५	
३३.	Axe With Rubber Grip	वटा	३	
३४.	Bolt Cutter	वटा	४	
३५.	Come Alone (ratcheted puller)	वटा	३	
३६.	Pulling / Lifting	वटा	२	

३७.	Crowbar	वटा	३	
३८.	Electric Cord (Motion Type Turn able plug)	वटा	२	
३९.	Gal	वटा	४	
४०.	Halogen Light	वटा	३	
४१.	Light (head Lamps)/charger	वटा	१९/२	
४२.	Dragon Light (Search Light)	वटा	२	
४३.	Rechargeable Search Light	वटा	१	
४४.	Mini Mag Light	वटा	२	
४५.	Mag Light Big (२ BTY)	वटा	१	
४६.	Hammer ५ k.g.	वटा	७	
४७.	Small hammer	वटा	३	
४८.	Hand Mike	वटा	१	
४९.	Hydraulic Bottle jack (३२ Tons Capacity)	वटा	३	
५०.	foruwa	वटा	२	
५१.	Pick With Handel	वटा	२२	
५२.	Shovel Tata Steel	वटा	१८	
५३.	Quake alarm	वटा	१	
५४.	PVC Boot	वटा	१५	
५५.	Hand saw	वटा	२	
५६.	PVC Labor Gum boots	वटा	९२	

५. Fire Fighting Equipment

सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	एकाई	जम्मा परिमाण	कै.
१.	Fire helmet	वटा	५	
२.	Fire helmet light strip	वटा	१	
३.	Fire Safety Glasses	वटा	५	
४.	Austrian Fire Gloves	वटा	१०	
५.	Fire Boot	वटा	१०५	
६.	Fire fighting Suit	वटा	४	
७.	Fire Blanket	वटा	४	
८.	Gas Mask (With and Without Oxygen)	वटा	५	
९.	Self Cntainned Breathing Apparatus With Oxygen	वटा	५	
१०.	Fire Rescue Rope	वटा	३	
११.	Fire Rescue bottle	वटा	१०	
१२.	Metal Bucket	वटा	१८	

उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT)
परिचालन योजना २०८३/०८४

१३.	Multi gas detector	वटा	१	
६. M.F.R. Equipment				
सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	एकाई	जम्मा परिमाण	कै.
१.	Ear Protection	वटा	२००	
२.	First Aid kits	वटा	३	
३.	Knee Pad	वटा	१	
४.	Stretcher Folding	वटा	१२	
५.	Back bord	वटा	२	
६.	Dead Body Bag	वटा	४०	
७.	Sprayer ९ Lit Steel	वटा	२	
७. अन्य सामग्रीहरू				
सि.नं.	सामग्रीहरूको नाम	एकाई	जम्मा परिमाण	कै.
१.	२० फिट लम्बाई ८ फिट हाईट र ८ फिट चौडाई भएको कन्टेनर	वटा	१	
२.	Binocular (Tasco १०x५०mm)	वटा	१	
३.	Duffel Bag	वटा	१	
४.	Memory Card (४GB)	वटा	१	
५.	Motorola Radio Set	वटा	२	
६.	Raincoat	वटा	३	
७.	United Mini Compass	वटा	१	
८.	Wind Chester Multi Tools	वटा	१	
९.	Water Boot	वटा	४०	
१०.	Reflector vast	वटा	११६	
११.	Sweater With Stell Pope Handle (N)	वटा	४	
१२.	Jet shooter १६ liters	वटा	१	
१३.	Jump Sut	वटा	४	
१४.	Helmet (Light)	वटा	४	
१५.	Hand Torch	वटा	४	
१६.	Water Bottle	वटा	४	
१७.	hand saw	वटा	२	
१८.	foruwa	वटा	२	
१९.	ladder telescope	वटा	१	
२०.	wheel barrow	वटा	१	

• **पोखरा महानगरपालिकामा रहेका सामग्रीहरू:**

S.N.	Particular	Specifications	QTY
१.	Safety Helmet Heavy	Safety Helmet: Weight: 240 Gsm-300Gsm, Colour: Yellow, Removeable Chin Stripe, adjustable slider headband, V-Design ABS shell, 4 point webbing suspension, Dimention: 230x290x130mm,	25
२.	Rain coat Reflecting	with reflecting strive and reflecting fabric, suit and trouser	20
३.	Safety Belt	Material: high-modulus polyethylene webbing, closed-cell foam, thermoplastic polyurethane seat, stainless, Weight: Around 625g, Waist belt: 75 - 110 cm	5
४.	Searching light	Brightness 600 lumens, Run time 4 hours, USB rechargeable, Function high-medium-low-sos-flash, Micro USB charging cable included	15
५.	Multipurpose Hammer	High qulaity stainless steel. Comes with a carry pouch, This ultimate hammer tool has 9 tools in 1. Includes: hammer, screwdriver, saw, knife, bottle opener, file, wedge and pliers.	5
६.	Climbing Rope 12mm, 200 Meter	Length : 200 meters roll, Load Bearing Capacity: Minimum 4000 lbs, Diameter: 10-12 mm with good grip, Material: Nylon	2
७.	Telescope Ladder 3.8 mtr	Height 3.8 Meter, Ladder Type Step Ladder Size 12.5 ft, Material Aluminum, Weight 10 kgs, Max Load 150 kg, Color Silver Black	2
८.	Safety Jackets	Weight: 150-180 GSM, Color: Fluorecent Yellow/Orange, 2 (2") wide silver FR reflective stripes run	5

ग. जिल्लास्थित स्थानीय तहहरूसँग रहेका विपद खोज उद्धार सामग्रीको विवरण

उपलब्ध उपकरण, सामग्री र जनशक्ति सहितको Quick Response Team (QRT) / Immediate Response Team (IRT)
परिचालन योजना २०८३/०८४

		vertically, 1 over each shoulder front fornt to back horizontally stripe, Fabric material: Polister, two pucket, one ID card hold pucket size: small/medium, large, XL and Free size	
९.	Crowbar	4 foot with iron handle	5
१०.	Shovel	with handle	5
११.	Safety Gloves Leather	Weight: 190-220, size: large, material: cowhide, Heat resistance, dimation: 5*10 inches	50
१२.	Folding Stretcher	Material: Nylon, Features: Folding portable, Length of the stretcher: Adjustable, Unfolded size: Around 195*70cm, Net weight of Stretcher: 2.2- 4kg, Belts/straps: Minimum 2, Load bearing: Minimum 100-150 kg,	5
१३.	Brush Knife (Khurpa)		10
१४.	Camping tent	5 -6 person	5
१५.	Open tent (camp for desaster) 10x10 foot	Open tent (camp for desaster) 10x10 foot	5

अनपूरण गाउँपालिका कास्की विपद् उद्धार तथा राहत सामग्री तथा साधन विवरण:

क्र.सं.	सामग्रीको नाम		कैफियत
१	प्लास्टिक त्रिपाल	७०	
२	खानेपानीको पाईप	८००० मि.	
४	गैंची	५ थान	
५	बेल्चा	५ थान	
६	गल	५ थान	
७	घन	५ थान	
८	डोरी	२० किलो	
९	सेफ्टी बेल्ट	५ थान	
१०	हेल्मेट	५ थान	
११	सेफ्टी ज्याकेट	५ थान	

१२	गम्बुट	५ थान	
१३	रेनकोट	५ थान	

• **मादी गाउँपालिकामा रहेका विपद् प्रतिकार्य तथा उद्धारमा प्रयोग गरिने सामग्रीहरूको विवरण:**

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	परिमाण
१.	स्टेचर	१२ थान
२.	लाइफ ज्याकेट	६ थान
३.	क्लाइम्बिङ डोरी	५०० मि
४.	सेफ्टि हेल्मेट	४६ थान
५.	मेगा हेन्ड माइक	१ थान
६.	इमजेन्सी टर्च लाइट	२४ जोडी
७.	आगो निभाउने यन्त्र	३ थान
८.	साइन	थान
९.	रवर पञ्जा	४२ थान
१०.	श्रो व्याग	२ थान
११.	प्रथामिक उपचार किट	३ थान
१२.	पाइप तथा फिटिङ्स	५०० मिटर
१३.	अस्थाई शौचालय किट	
१४.	एम्बुलेन्स	२ थान
१५.	खन्ती (सव्वल)	२२ थान
१६.	गैति र वेल्ड सेट	२२थान
१७.	त्रिपाल	२० था

रूपा गाउँपालिका कास्की विपद् उद्धार तथा राहत सामग्री तथा साधन विवरण:

रूपा गाउँपालिका कास्की					
सामग्री	थान	सामग्री	थान	सामग्री	थान
लाइफ ज्याकेट	२०	पलास	५	सेप्टी भेट्ट	५
क्यारेबिना	२	फोरुवा	८	सिङ्गी	१७
हेन्ड टर्च	१०	बाल्टी	५	पंजा	७५
घन	१०	फरुवा	६	प्राथमिक उपचार बक्स	२०
छिना	५	हिसिया	१८	गल	१३
साबेल	१५	अग्निनासक	७	बञ्चरो	१७
गैचि	२०	प्लाष्टिक ग्लोभ	४३	गम्बुट	३४
त्रिपाल	५०	सेफ्टी बेल्ट	१०	चेन कटर	२
ग्रिन्डर मेशिन	२	टुचन डोरी	७/१	ठेलागाडा	१०
स्ट्रेचर	८	ब्याक हो लोडर	१	एम्बुलेन्स	२
चारपांग्रे सवारी			२		

अन्य निकायहरूसँग रहेका विपद् खोज उद्धार सामग्री

सडक विभाग हेभी ईक्विपमेन्ट डिभिजन, पोखरामा रहेका सामग्रीहरु:

सामग्रीको नाम	परिमाण
स्काभेटर	३ थान
लोडर	२ थान
रोलर	१ थान
टिपर ट्रक	२ थान
माउन्टेन क्रेन ट्रक	१
ट्याक डोजर	१
क्रेन ट्रक	१
फ्लाट बेल्ड ट्रक	१
टिपर ट्रक	२
ट्रान्सपोर्ट ट्रक	२
टोयोटा हाइलक्स	१
ल्यान्डक्रुजर	१

- सडक डिभिजन पोखरामा रहेको सामग्री:

सामग्रीको नाम	परिमाण
लोडर	२ वटा
ब्याकहो लोडर	१ थान
टिपर ट्रक	१ थान

४. उपलब्ध तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको विवरण :

क. नेपाली सेना (श्रीकृष्णदल गण फुलबारी व्यारेक पोखराको QRT Team)

अधिकृत	पदिक	अन्य	जम्मा
१	१	३३	३५

कृष्ण दल गण फूलबारी व्यारेक पोखरा बाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा आवश्यकता अनुसार तालिम प्राप्त तथा सुरक्षाको लागि गरी १ गुल्म सम्मको फौज तयारी हालतमा रहने ।

ख. नेपाल प्रहरी (स्ट्याण्डाई)

कार्यालयको नाम	प्र.नि	प्र.ना.नि	प्र.स.नि	प्र.ह	प्र.ज	जम्मा
जि.प्र.का कास्की	१ जना	१ जना	१ जना	४ जना	१८ जना	२५ जना
व.प्र.का बैदाम		१ जना	१ जना	२ जना	७ जना	११ जना
व.प्र.का रामबजार		१ जना	१ जना	२ जना	७ जना	११ जना
व.प्र.का वगर		१ जना	१ जना	२ जना	७ जना	११ जना
ई.प्र.का शिसुवा		१ जना	१ जना	२ जना	७ जना	११ जना
जम्मा	१ जना	५ जना	५ जना	१२ जना	४६ जना	६९ जना

ग. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल (नं २४ गण हे.क्वा कालिका गण, मालेपाटन)

सप्रनि	सप्रनानि	सप्रसनि	सप्रबह	सप्रह	सप्रसह	सप्रज	जम्मा	कैफियत
१	१	२	१	८	१८	२५	५१	गोताखोर १२ जना

५. तत्काल परिचालन योजना (Immediate Action Plan)

सि.नं	योजनाका क्षेत्र	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी संस्था	अपेक्षित नतिजा
१.	सम्भाव्य विपद् जोखिमका क्षेत्र पहिचान	- सम्बन्धित स्थानीय तह (वडास्तर) - जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरु	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लाको विपद् सम्भाव्य स्थानहरुको नक्साङ्कन भएको हुने छ ।
२.	विपद्का घटनाहरुको सही जानकारी सम्बन्धित निकायमा गराउने	- सम्बन्धित स्थानीय तह (वडास्तर) - नजिकको प्रहरी इकाई	- जिल्लास्थित अन्य सुरक्षा निकाय - स्थानीय जनसमुदाय	जिल्लामा हुने विपद्का घटनाहरुको तत्काल सही सूचना प्राप्त गरी खोज उद्धार कार्य सञ्चालनमा प्रभावकारीता आउने छ ।
३.	स्थानीय रुपमा उपलब्ध जनशक्ति, श्रोतसाधनको उपयोग मार्फत आरभुत खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालन	- सम्बन्धित स्थानीय तह - स्थानीय प्रहरी इकाई - स्थानीयबासी आम नागरिकहरु		विपद् खोज तथा उद्धारको प्रारम्भिक कार्य सञ्चालन
४.	विपद् खोज तथा उद्धारमा दक्ष जनशक्ति परिचालन	- जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्की - सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २४ हे.क्वा कालिका मालेपाटन	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (आवश्यक निर्देशन, समन्वय सहजीकरण)	दक्ष जनशक्ति परिचालन मार्फत विपद् खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालित हुने
५.	विपद्को घटनाको प्रकृति हेरी नेपाली सेना परिचालन	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन		थप खोज तथा उद्धारका लागि नेपाली सेनाका जनशक्ति परिचालित हुने
६.	विपद् खोज उद्धारका लागि मेशिनरी, औजार, उपकरण उपलब्ध गराउने	- स्थानीय तह - हेभि इक्युपमेन्ट डिभिजन पोखरा - सडक डिभिजन पोखरा	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् खोज तथा उद्धारमा आवश्यक मेशिन उपकरण उपलब्ध भई खोज तथा उद्धार कार्यमा प्रभावकारीता आउने
७.	विपद् खोज तथा उद्धारका लागि थप व्यवस्थापनका लागि समन्वय सहजीकरण	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	- नेपाल सरकार - प्रदेश सरकार	थप श्रोत, जनशक्ति व्यवस्थापन हुने,
८.	विपद् खोज तथा उद्धार कार्यमा हेलिकप्टर लगायतको साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा सो को व्यवस्थापन	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	- नेपाल सरकार (गृह मन्त्रालय) - गण्डकी प्रदेश सरकार	आवश्यकतानुसार हेलिकप्टर लगायत साधन प्रयोग भई खोज उद्धार कार्य सञ्चालित हुने

९.	विपद् प्रभावितहरूलाई उद्धार पछि सुरक्षित स्थानमा राखी आत्यावश्यक खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुहरूको व्यवस्थापन (तत्कालिन राहत)	- स्थानीय तह - जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	- प्रदेश सरकार - नेपाल रेडक्रस सोसाइटी - अन्य स्वयमसेवी संघ संस्था - उद्योग बाणिज्य संघ	विपद् प्रभावितहरूको उद्धार पछि सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण भई तत्कालिन राहत प्राप्त भएको हुने छ
१०.	विपद्का घटनाबाट अवरुद्ध राजमार्ग सञ्चालन	- सम्बन्धित सडक हेर्ने निकाय (सडक डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह)	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति - जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	अवरुद्ध राजमार्ग तत्काल अवरोध हटाई सुचारु हुने
११.	विपद्का कारण क्षती संरचनाको पुननिर्माण, प्रवलिकरण एवम् पुनस्थापना	- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति - स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	- नेपाल सरकार - प्रदेश सरकार - स्थानीय तह	विपद्का कारण क्षती भएका संरचनाहरूको पुननिर्माण, प्रवलिकरण भई पुनस्थापना भएको हुने

६. जनशक्ति परिचालन

विपद्	पहिलो प्रतिक्रिया	थप परिचालन/मद्दत	आवश्यक उपकरण
बाढी/डुबान	प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी/QRT	सेना, स्थानीय तह	रबर बोट, लाइफ ज्याकेट, डोरी
पहिरो	प्रहरी/QRT	सेना, सशस्त्र प्रहरी, स्थानीय तह	Excavator, Chainsaw, स्ट्रेचर
भूकम्प	सबै सुरक्षा निकाय	IRT/स्थानीय तह	Search & Rescue उपकरण
आगलागी	प्रहरी/दमकल	सशस्त्र प्रहरी, स्थानीय तह	Fire fighting उपकरण
सडक दुर्घटना	प्रहरी/एम्बुलेन्स	स्वास्थ्य/उद्धार टोली	स्ट्रेचर, उद्धार उपकरण

७. QRT परिचालन संरचना

क्र.सं.	निकाय/टोली	प्रमुख जिम्मेवारी
१	नेपाली सेना	खोज तथा उद्धार, विशेष उद्धार
२	नेपाल प्रहरी	सुरक्षा, खोज तथा उद्धार, सूचना संकलन
३	सशस्त्र प्रहरी बल	उद्धार, नदीजन्य विपद् तथा सुरक्षा
४	दमकल/नगर प्रहरी	आगलागी तथा उद्धार
५	स्वास्थ्यकर्मी	प्राथमिक उपचार तथा स्वास्थ्य सेवा
६	स्थानीय तह	स्थानीय जनशक्ति तथा स्रोत परिचालन
७	स्वयंसेवक/रेडक्रस	राहत तथा मानवीय सहयोग

८. IRT को संरचना

Incident Commander (घटना कमाण्डर)

Operations Section – खोज, उद्धार तथा सुरक्षा

Planning Section – सूचना, अवस्था मूल्याङ्कन तथा योजना

Logistics Section – उपकरण, सामग्री, यातायात तथा आपूर्ति

Finance/Administration – खर्च तथा प्रशासनिक व्यवस्थापन

९. तत्काल परिचालनको कार्यप्रवाह

विपद्को सूचना प्राप्त → जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) → प्रारम्भिक मूल्याङ्कन → सम्बन्धित सुरक्षा निकाय/स्थानीय तहलाई सूचना → आवश्यक जनशक्ति तथा उपकरण परिचालन → खोज तथा उद्धार → प्राथमिक उपचार → सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण → राहत तथा अन्य प्रतिकार्य → अवस्थाको निरन्तर अनुगमन → प्रतिवेदन ।

१०. परिचालनसम्बन्धी व्यवस्था

- उपलब्ध उपकरण तथा सामग्रीको सूची नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्ने।
- उपकरणको अवस्था, स्थान र जिम्मेवार व्यक्ति स्पष्ट रूपमा तोक्ने।
- आकस्मिक अवस्थामा परिचालन गर्न सकिने सम्पर्क नम्बर सहितको Quick Response Contact List तयार राख्ने।
- स्थानीय तह तथा सुरक्षा निकायमा उपलब्ध भारी उपकरण (Excavator, Dozer, Loader आदि) को विवरण अद्यावधिक राख्ने।
- आवश्यकताअनुसार निजी क्षेत्रका उपकरण तथा सवारी साधन परिचालन गर्न सकिने व्यवस्था मिलाउने।
- परिचालन भएका जनशक्ति तथा उपकरणको आगमन, प्रयोग र फिर्ताको अभिलेख राख्ने।

११. निष्कर्ष

विपद्को समयमा मानवीय क्षति न्यूनीकरण, जीवनरक्षा तथा प्रभावित नागरिकलाई तत्काल राहत र उद्धार सेवा उपलब्ध गराउन QRT तथा IRT को प्रभावकारी परिचालन अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ। जिल्लामा उपलब्ध सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायको जनशक्ति, उपकरण, सामग्री तथा सवारी साधनलाई पूर्वयोजनासहित एकीकृत रूपमा परिचालन गर्न सकेमा विपद् प्रतिकार्यलाई छिटो, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ।

QRT ले विपद्को प्रारम्भिक अवस्थामा तत्काल घटनास्थलमा पुगेर अवस्था मूल्याङ्कन, खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र सुरक्षित स्थानान्तरण जस्ता कार्य गर्नेछ भने IRT ले घटनाको प्रकृति र आवश्यकताअनुसार कमाण्ड, समन्वय, थप जनशक्ति तथा स्रोतसाधन परिचालन, सूचना व्यवस्थापन, राहत तथा प्रतिकार्यको समग्र व्यवस्थापन गर्नेछ।

यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि QRT/IRT को जनशक्ति तथा सम्पर्क विवरण नियमित अद्यावधिक गर्ने, उपलब्ध उपकरण तथा सामग्रीको अवस्था परीक्षण गर्ने, आवश्यक स्रोतसाधनको पूर्वभण्डारण गर्ने तथा सम्बन्धित निकायबीच नियमित समन्वय र संयुक्त अभ्यास सञ्चालन गर्न आवश्यक हुन्छ। साथै, प्रत्येक विपद् घटनापश्चात् प्राप्त अनुभव र सिकाइलाई अभिलेख गरी आगामी प्रतिकार्य योजनामा समावेश गर्नुपर्छ।

अतः जिल्लामा उपलब्ध जनशक्ति, उपकरण, सामग्री तथा स्रोतसाधनको समुचित परिचालन, स्पष्ट जिम्मेवारी, प्रभावकारी कमाण्ड तथा अन्तरनिकाय समन्वय कायम गर्दै QRT/IRT लाई सदैव तयारी अवस्थामा राख्न सकेमा विपद्को समयमा शीघ्र, समन्वित र प्रभावकारी प्रतिकार्य सुनिश्चित गरी मानवीय तथा भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुग्नेछ।